

PAVELDO STUDIJŲ KRYPTIES TOBULINIMO PLANAS IR PAŽANGOS ATASKAITA
SP „Kultūros paveldo studijos”¹ (6211NX058)

Nr.	Tobulintina sritis (balai)	Išorinio vertinimo išvados, rekomendacijos	Problemų sprendimo priemonės	Atsakingas asmuo	Įvykdymo terminas	Rezultatas
1.	Studijų tikslai, rezultatai ir turinys (balas - 4)	1.1. Reikėtų išplėsti studijų programos pasaulinį kontekstą, kad ji apimtų daugiau tarptautinių paveldo aspektų, neapsiribojant tik nacionaliniu lygmeniu. Tai turėtų būti siejama su platesniu įsitraukimu į šiuolaikines tarptautines diskusijas svarbiausių paveldo, muziejininkystės ir atminties tyrimų srityse, tuo pat metu plečiant konceptualias sritis, kurioms šiuo metu programoje nėra pakankamai atstovaujama (pvz., nematerialusis ir bendruomenės paveldas), ir praktines sritis, tokias kaip bendravimas su auditorija, bendruomenės įtraukimas, interpretacija ir viešoji komunikacija, aprėptį.	1.1.1. Studijų programoje ketinama peržiūrėti ir atnaujinti visų studijų dalykų (modulių) aprašus, atkreipiant dėmesį į tarptautinių temų didinimą ir integravimą. Šiam tikslui pasiekti bus surengta studijų programos dėstytojų seminarų sesija, konsultacija su socialiniais partneriais, alumnais ir studentais.	Marija Drėmaitė (SPK pirmininkė)	2024-07-02 Išspręsta	Į studijų programą 2024-2025 m. m. įtraukti trys nauji studijų dalykai (moduliai) „Viešojo politika ir paveldo bendruomenės“, „Dailės paveldas“, „Dvarų kultūros paveldas“ pritraukiant naujus dėstytojus iš išorės institucijų (praktikus). Išorinio vertinimo išvadose kalbama apie šiuolaikinių temų „kontekstų“ integravimą. Būtent tokias temas ir integruoja pasiūlyti nauji dalykai. Pavyzdžiui, „Viešojo politika ir paveldo bendruomenės esmingai atliepiama ekspertų pasigestoms sritims – bendruomenės paveldas, bendruomenių įtraukimas, viešojo komunikacija ir pan. Dalykas skirtas bendruomenių dalyvavimo paveldosaugoje problematikai, pradedant nuo šiuolaikinių teorinių ir paveldosaugos idėjų teiginių (tarptautinis kontekstas) ir baigiant praktinėmis Lietuvos atvejų studijomis ir situacijų modeliavimu. Plečiant programos ir šio konkretaus dalyko tarpdiscipliniškumą, pasikviestas dėstyti filosofijos (pristatomos

¹ Pavadinimas pakeistas 2024 03 19 Senato nutarimu SPN-18. 2024 03 25 NŠA keitimo rašto Nr. SR-290. Senas pavadinimas: Paveldosauga.

						šiuolaikinės sociologinės bendruomenių teorijos) ir sociologijos (pristatomi šiuolaikiniai sociologiniai bendruomenių tyrimo metodai) specialistas. Naujas studijų dalykas (modulis) „Dailės paveldas“ konceptualiai praplečia paveldo veiklos sferų aprėptį ir įsitraukia į šiuolaikinės tarptautinės diskusijas apie dailės paveldą (materialų ir nematerialų) bei praktinius išsaugojimo aspektus (kursą dėsto mokslininkė, dirbanti Kultūros paveldo departamento apskaitos skyriuje). Naujas studijų dalykas (modulis) „Dvarų kultūros paveldo tyrimai ir apsauga“ orientuotas į mokslinį objekto tyrimą ir praktinį valdymą: į studijų programą įtraukia praktines sritis, tokias kaip bendravimas su auditorija, bendruomenės įtraukimas, interpretacija ir viešoji komunikacija.
		1.2. Studijų programa turėtų būti atnaujinta, kad atitiktų mokymą, įskaitant naujausias tendencijas persidengiančiose paveldo studijų srityse.	1.2.1. Studijų programoje ketinama peržiūrėti ir atnaujinti visų studijų dalykų (modulių) aprašus, koreguoti programos pavadinimą, atkreipiant dėmesį į tarptautinių temų didinimą ir integravimą. Šiam tikslui pasiekti bus surengta studijų programos dėstytojų seminarų sesija, inicijuojamas studijų programos pavadinimo atnaujinimas.	Marija Drėmaitė	2024-07-02 Išspręsta	Studijų programos pavadinimas senato pritarimu pakeistas į „Kultūros paveldo studijos“. Atnaujinti esamų studijų dalykų (modulių) pavadinimai ir turinys, įtraukti nauji studijų dalykai (moduliai) praplėte tarptautinių temų pasiūlą.

		1.3. Studentams turėtų būti suteikta galimybė įvairinti ir individualizuoti savo studijas, jie turėtų būti skatinami išlaikyti kritišką požiūrį į savo baigiamųjų darbų individualius tyrimus, kad galėtų pateikti platesnio pobūdžio argumentus, kurie būtų svarbesni už atskirų atvejų tyrimus.	1.3.1. Nuo 2022 m. studentams suteikiama galimybė individualizuoti studijas, sudarant studentams lankstesnes galimybes pasirinkti studijų dalykus kitose fakulteto vykdomose studijų programose bei kitų fakultetų programose per individualų studijų planą. Apie tokias galimybes studentus ketinama informuoti tiek Fakulteto internetinėje svetainėje, tiek papildomų susitikimų metu. Identifikuojant studentų lūkesčius ketinama rengti specializuotas diskusijas su studentais, rengti papildomas anonimines apklausas.	Norbertas Černiauskas (Akademinių reikalų ir tarptautinių ryšių prodekanas)	2025-09-01 Išspręsta	2024-2025 m. m. studijų programoje sudaryta galimybė rinktis ištęstines studijas ir individualius studijų planus. Tai pasiteisino, studentai noriai pasirinko. Šios permainos įgyvendintos atsižvelgiant į diskusijas tiek su studijuojančiais studentais (2023 m. pab.), tiek su buvusiais studentais. Vykdomi pokyčiai analizuoti anoniminiai studentų atsiliepimai apie studijas. Diskusijos su socialiniais partneriais ir studentais taip pat vyko SPK ir Fakulteto tarybos formate.
2.	Mokslo (meno) ir studijų veiklos sąsajos (balas - 4)	2.1. Skyriaus mokslinių tyrimų aplinka, ypač susijusi su paveldu, turėtų būti kuriojama ir plėtojama, kad padėtų viešinti darbuotojų mokslinius tyrimus, kelti reputaciją ir konstruoti identiteto mechanizmus. Tai pritrauktų ir įtrauktų kompetentingus užsienio dėstytojus, mokslininkus ir doktorantus.	2.1.1. Aktyviai dalyvauti tarptautiniuose moksliniuose tyrimuose, darbo grupėse ir komisijose; atnaujinti bendradarbiavimo sutartis su pagrindinėmis Lietuvos paveldo, atminties ir kultūros tyrimus vykdančiomis institucijomis. Kartą per semestrą kviešti bent vieną užsienio dėstytoją į bent vieną studijų programos kursą pasitelkiant Erasmus+, ŠMPF ir Fakulteto programas.	Marija Drėmaitė, Salvijus Kulevičius (Mokslo reikalų ir plėtros prodekanas)	2025-12-30	Pasitelkiant ARQUS universitetų aljanso tinklą ir Ekscelencijos centro „(Post)Autoritariniai kraštovaizdžiai“ aplinką, 2026 m. birželio 1-4 d. VU IF bus vykdoma vasaros mokykla „Dissonant Heritage – Contested Landscapes“, skirta ARQUS aljanso universitetų kultūros paveldo studentams. 2025-2026 m. programos dėstytojai dalyvauja ARQUS universitetų aljanso „Heritage and Identity“ darbo grupės viešų paskaitų ciklo „Critical Heritage Studies at Arqus: Concepts, approaches and findings“ rengime ir įgyvendinime. https://www.if.vu.lt/naujienos1/renginiai/2478-arqus-paskaitu-ciklas-kritines-paveldo-studijos-savokos-pozitiviai-ir-issvados 2025 m. spalio 13-17 d. Kultūros paveldo studijų magistrantai dalyvavo ERASMUS+ BIP

						programoje „Heriland“, jungiančioje penkis universitetus, o 2026 m. spalį šią BIP programą planuojama vykdyti VU IF Kultūros paveldo magistro studijų programoje (pateikta paraiška). SP dėstytojai bendradarbiauja su Vilniaus miesto savivaldybe ir Kauno miesto savivaldybe rengiant svarbių paveldo objektų išsaugojimo valdymo planus (Vilniaus Lazdynai, Kauno UNESCO Modernizmas) ir Kultūros paveldo objektų tyrimų ir apskaitos dokumentaciją. SP 2025 m. paskaitas skaitė kviestiniai užsienio universitetų dėstytojai (Kingston University, UK; Sorbonne, Prancūzija; Vienos dailės akademija, Austrija).
3.	Studentų priėmimas ir parama (balas - 4)	3.1. Reikėtų išnagrinėti studentų grupės internacionalizavimo galimybes (įskaitant lengvai įgyvendinamas praktines iniciatyvas, pvz., užtikrinant, kad visa informacija interneto svetainėje būtų pateikiama anglų kalba), taip pat didinti galimybes studentams susipažinti su tarptautiniu kontekstu tiek studijų, tiek judumo programų metu. Visa svarbi įstaigos ir studijų programos informacija turėtų būti pasiekama anglų kalba, kad programa būtų prieinama tarptautiniams studentams.	3.1.1. Esminės informacijos apie programą išvertimas į anglų kalbą. 3.1.2. Studijų programoje planuojama atnaujinti praktikos dalyką akcentuojant konkrečias galimybes ją atlikti užsienyje.	Salvijus Kulevičius	2024-11-02	Esminė informacija apie programą vertimui į anglų kalbą yra ruošiama. Programos studentai yra skatinami dalį savo studijų atlikti arba gebėjimus tobulinti užsienyje. Tam buvo pasirašytos naujos ERASMUS bendradarbiavimo sutartys su paveldo studijų programas dėstančiais universitetais (Romos La Sapienza, Antverpeno Universitetas, Geteborgo universitetas, Amsterdamo laisvasis universitetas). 2025 m. spalio 13-17 d. Kultūros paveldo studijų magistrantai dalyvavo ERASMUS+ BIP programoje „Heriland“, jungiančioje penkis universitetus, o 2026 m. spalį šią BIP programą

						planuojama vykdyti VU IF Kultūros paveldo magistro studijų programoje.
		3.2. Vadovavimas moksliniams tyrimams rengiant baigiamuosius darbus, turėtų būti individualus, kad skatintų studentų kritinį mąstymą ir platesnį klausimų konteksto suvokimą.	3.2.1. Vadovavimas moksliniams tyrimams rengiant baigiamuosius darbus studijų programoje visuomet buvo tik individualus, skatinantis kritinį mąstymą ir konteksto suvokimą. Taip buvo per visą programos vykdymo istoriją ir nėra buvę kitaip.	Marija Drėmaitė	Išspręsta	
4.	Studijavimas, studijų pasiekimai ir absolventų užimtumas (balas - 4)	4.1. Mokymo programa turėtų būti toliau plėtojama atsižvelgiant į paveldo komunikacijos, darbo su nematerialiuoju ir kilnojamuoju paveldu ir vadybos aspektus, įskaitant finansų ir projektų valdymo supratimo/įgūdžių ugdymą.	4.1.1. Ketinama į studijų programą integruoti daugiau socialinių partnerių ir paveldo lauko ekspertų.	Marija Drėmaitė	2025-07-02	Į studijų programą pritraukti socialiniai partneriai iš Kultūros paveldo departamento apskaitos programos ir VDA/Panemunės pilies valdymo. Kviečiami dėstyti arba skaityti temines paskaitas specialistai iš Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcijos, VŠĮ Inovatorių slėnis. Į paskaitas integruojami išvykstamieji seminarai, kurių metu užsiėmimuose dalyvauja kultūros paveldo valdytojai ir praktikai, paveldosaugos institucijų specialistai. 2025 m. pradėtas dėstyti naujas studijų dalykas (modulis) „Viešojo politika ir paveldo bendruomenės“.

5.	Dėstytojai (balas - 4)	5.1. Reikėtų imtis priemonių akademinio personalo tarptautiniam matomumui ir įsitraukimui didinti, pvz., sudarant struktūrines judumo galimybes, suteikiant akademines atostogas ilgalaikiams moksliniams tyrimams vykdyti ir skatinant skelbti publikacijas pagrindiniuose tarptautiniuose leidiniuose (konferencijų, žurnalų ir knygų publikacijos).	5.1.1. Bus sudarytos sąlygos programos dėstytojams turėti individualų finansinį krepšelį tarptautinio veiklos įgyvendinti. Apie tokias galimybes bus supažindinama metiniuose programos dėstytojų seminaruose. Bus atnaujinta tarptautinė vasaros mokykla „Kultūriniai kraštovaizdžiai“.	Marija Drėmaitė, Salvijus Kulevičius	2025-12-30	2024 09 22-27 surengta tarptautinė vasaros mokykla „Kultūriniai kraštovaizdžiai – betono paveldas“ bendradarbiaujant su EC (Post)Autoritarinių kraštovaizdžių tyrimo centru. Tarptautinė vasaros mokykla toliau vykdoma 2026 m. SP dėstytojai publikuoja mokslinius tyrimus tarptautiniu mastu pripažintose akademinėse leidyklose (Routledge, Springer) ir specializuotuose žurnaluose. SP dėstytojai (M. Drėmaitė, V. Janušauskaitė) dirba EC (Post)Autoritariniai kraštovaizdžiai „Paveldo ir atminties tyrimų“ grupėje, į tyrimus įtraukiami doktorantai (I. Šuopytė-Butkienė). SP dėstytojai (M. Drėmaitė, S. Kulevičius) vadovauja dviem LMT finansuojamiems projektams, susijusiems su paveldo tyrimais (S-VIS-23-3; S-VIS-23-5). Studijos programos dėstytojai gali naudotis fakulteto parama dėstytojų dalyvavimui tarptautiniuose renginiuose.
6.	Studijų materialieji ištekliai (balas - 4)	6.1. Papildomų rekomendacijų nėra.	-	-	-	-
7.	Studijų kokybės valdymas ir viešinimas (balas - 4)	7.1. Informacija apie vidinius studijų kokybės užtikrinimo procesus ir rezultatus turėtų būti labiau prieinama visuomenei.	7.1.1. Paveldosaugos studijų (Kultūros paveldo studijų) programa ir jos pasiekimai bus žymiai intensyviau viešinami ir pristatomi visuomenei: 1) Programos dėstytojų viešosios paskaitos bendradarbiaujant su žiniasklaida ir atminties	Marija Drėmaitė, Salvijus Kulevičius	2025-12-30	1) Programos dėstytojai 2025 m. aktyviai bendradarbiavo su kultūrine žiniasklaida (ekspertiniai komentarai LRT televizijos ir radijo laidose) ir atminties institucijomis (Elektrėnų muziejus; Lietuvos etnografijos muziejus, Šiaulių „Aušros“ muziejus, Pasvalio

			institucijomis (tikslinė grupė – būsimi studentai ir darbdaviai); 2) Programos dėstytojų bendradarbiavimas ir studijų viešinimas Kultūros paveldo departamento renginiuose (tikslinė grupė – profesionalai ir darbdaviai); 3) Programos dėstytojų ekspertinių žinių sklaida ir studijų viešinimas įvairiuose kvalifikacijos kėlimo kursuose (tikslinė grupė – profesionalai, potencialios studentų praktikos vietos, būsimi studentai).			krašto muziejus, Zanavykų muziejus, Ukmergės viešoji biblioteka). 2) Programos dėstytojai aktyviai dalyvavo Kultūros paveldo departamento organizuojamuose Europos paveldo dienų (EPD) renginiuose – skaitė viešas paskaitas, vedė pažintines ekskursijas ir edukacines veiklas. 2025 m. EPD renginiuose perskaityta 10 viešųjų paskaitų visuose Lietuvos regionuose; surengtas 1 seminaras. Pranešimai skaityti tikslinėms specialistų ir paveldo valdytojų auditorijoms: Lietuvos dvarų vasaros mokykloje, Lietuvos pilių ir dvarų asociacijoje, Vėjo malūnų forume. 3) VU IF Kultūros paveldo studijų programa bendradarbiaudama su VšĮ Kultūros paveldo ekspertų asociacija organizuoja kasmetinius kvalifikacijos kėlimo kursus paveldo specialistams „Ekspertai – specialistams“. 2025 m. organizuota 15 paskaitų, kuriose dalyvavo 514 unikalių dalyvių, išduota 1415 pažymėjimų (skaičiuojant, kad tie patys dalyviai dalyvaudavo ne vienoje paskaitoje). 4) Programos dėstytojų nuo 2023 m. vykdomas projektas „Lietuvos visuomenės stiprinimas pasitelkiant paveldo bendruomenes: iššūkiai ir galimybės“, į kurį buvo įtrauka apie 50 vietos bendruomenių, komunikuojama su vietos paveldo specialistais.
--	--	--	--	--	--	---